

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : एप्रिल / मे – २०२५

तृतीय वर्ष

सत्र – ६

विषय:– साहित्यातून समाजदर्शन (भाग-२) (HDSE – 603)

दिनांक : ०२/०५/२०२५

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते दु. १२.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)

१. ‘मराठीवरील संकट हे अस्मितेवरील संकट’ या विधानाचा परामर्श घ्या.
२. मध्ययुगीन साम्राज्यवाद व आधुनिक वसाहतवाद यातील फरक स्पष्ट करा.
३. काळाबरोबर बटाट्याच्या चाळीमधील लोकांच्या जीवनात कोणते बदल घडून आले?
४. दलित साहित्याच्या प्रेरणा सांगा.
५. आचार्य अत्रे यांच्या सासवड-पुणे प्रवासाचे वर्णन करा.
६. रखमाबाईंच्या जीवनातील प्रमुख घटनांचा सविस्तर आढावा घ्या.

प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)

१. रखमाबाईंच्या व्यक्तिमत्त्वाचे पैलू सांगा.
२. रावसाहेब पटवर्धन यांनी भारतीय लोकशाहीच्या अपयशाची कोणती कारणे सांगितली?
३. ‘व्यक्तिपूजेपासून अलिप्त रहा’ असे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर का सुचवितात?
४. मराठीवर आक्रमण झालेली क्षेत्रे व त्याचे परिणाम स्पष्ट करा.

प्र.३. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)

१. सामाजिक व आर्थिक समता – डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
२. लोकशाहीच्या यशस्वितेसाठी उपाययोजना – रावसाहेब पटवर्धन
३. ‘वेठीच्या आसाचा फेरा’ – या पाठाची मध्यवर्ती कल्पना
४. ‘दुपारची शाळा’ – कैकाडी लोकांच्या समस्या
